

II Fira d'Economia Solidària de Catalunya

26 i 27 d'octubre de 2013

Sant Andreu de Palomar (barcelona)

www.firaesc.org

**Una economia
al servei de
les persones**

Una altra manera de fer economia

Per segon any consecutiu, la Xarxa d'Economia Solidària (XES) organitza la Fira d'Economia Solidària, que tindrà lloc a Barcelona, **a la Fabra i Coats de Sant Andreu, el 26 i 27 d'octubre**. Aquestes vuit pàgines que tens a les mans pretenen ser una eina amb informació pràctica sobre el funcionament de la trobada, les activitats que s'hi duran a terme i les entitats que hi participaran.

Imatge de la I Fira d'Economia Solidària de Catalunya / XES

Després de l'èxit de la primera fira, ara és el moment de consolidar-la i demostrar que es poden resoldre la major part de les necessitats de la vida sense sortir de l'economia solidària. Durant dos dies, les persones i entitats relacionades amb l'economia solidària es trobaran per intercanviar les seves experiències, fomentar la intercooperació i donar a conèixer el sector a la societat.

QUÈ ENTENEM PER ECONOMIA SOLIDÀRIA?

L'economia social i solidària la conformen multitud d'iniciatives de producció, comercialització, consum, inversió, gestió de recursos i assignació d'excedents que funcionen dia a dia sota lògiques més democràtiques, equitatives, solidàries i respectuoses amb les persones, el medi ambient i els territoris que no pas les empreses i institucions capitalistes. Adopten la forma de cooperatives i altres empreses propietat dels productors o dels consumidors i

usuaris; d'associacions dedicades al camp social, a les finances ètiques o al consum responsable; de xarxes d'intercanvi; d'horts comunitaris; de sistemes de gestió comunal; de pressupostos

Després de l'èxit de la primera fira, ara és el moment de consolidar-la i demostrar que la major part de les necessitats de la vida es poden resoldre sense sortir de l'economia solidària

públics participatius; d'associacions de desenvolupament local; de treball cooperatiu per Internet; etc. En definitiva, es tracta de pràctiques que compleixen tres requisits: propietat col·lectiva, gestió democràtica i responsabilitat social.

En un context de pèrdua de credibilitat de l'economia capitalista i especulativa, la Fira esdevé un instrument de primer ordre per visibilitzar totes aquestes

pràctiques transformadores que, amb la seva varietat, estan arrelades des de fa temps arreu de Catalunya. Fer que s'articulin millor entre elles –tot caminant cap a la creació d'un mercat social de més

abast, amb la introducció d'una moneda no especulativa (l'ecosol)– i que augmentin la seva incidència en el territori és l'objectiu a mitjà termini. La fira és, per tant, un aparador de tota una sèrie d'alternatives i propostes per començar a deixar enrere una economia dominant que no és capaç de satisfer les necessitats bàsiques de la població ni de redistribuir els recursos de manera racional.

QUÈ PUC TROBAR A LA FIRA?

La fira està dividida en una desena d'àmbits temàtics que responen a les necessitats econòmiques bàsiques (habitatge,

roba, alimentació, cultura, finançament, etc.). Les 167 entitats inscrites en aquesta edició es troben repartides per aquests eixos a la nau central del recinte de la Fabra i Coats i una sala annexa (espai del qual no es disposava l'any passat). A banda d'aquesta mostra d'organitzacions d'economia social catalana, hi haurà moltes més altres activitats: tallers, exposicions i audiovisuals, presentacions d'experiències alternatives de treball, consum i estalvi, taules rodones i concerts, sense oblidar les activitats lúdiques i educatives per a infants.

Per tot plegat, hi ha un munt de raons per apropar-se a la fira i conèixer el ric i variat mosaic que conforma l'economia solidària a Catalunya. Si estàs interessada en temes com la banca ètica, el consum responsable, el cooperativisme i la cultura crítica o, senzillament, l'actual manera de gestionar els recursos econòmics et genera molts dubtes, aquí hi trobaràs respostes i experiències inspiradores.

Suplement editat conjuntament per la **Xarxa d'Economia Solidària (XES)** i el **setmanari Directa**

www.xes.cat

www.setmanaridirecta.cat

CONTINGUTS I FOTOGRAFIES: Xarxa d'Economia Solidària COORDINACIÓ: Carles Masià EDICIÓ: Marc Iglesias
CORRECCIÓ: Laia Bragulat MAQUETACIÓ: Roger Costa IL·LUSTRACIÓ DE PORTADA: Núria Frago TIRA CÒMICA: Roger Pelàez

Aquesta publicació s'ha enviat a impremta el 17 de setembre de 2013. **TIRADA: 15.000 EXEMPLARS**

directa.cat

Acompaña'ns vers la cooperativització

Subscriu-te a la Directa!

Deu anys teixint alternatives

Coincidint amb la segona edició de la fira, la **Xarxa d'Economia Solidària compleix una dècada**. L'any 2003, es va constituir formalment, després d'un procés de debat i reflexió que parteix de diverses trobades, com ara la que va tenir lloc al Fòrum Social Mundial de Porto Alegre (2001).

Jordi Via

Han passat deu anys i la Xarxa d'Economia Solidària (XES) ha esdevingut un àmbit de referència que ha contribuït a millorar la visualització i l'articulació de l'economia social i solidària. La XES n'ha reforçat i aprofundit la mirada transformadora en tant que embrió d'un nou model econòmic alternatiu.

La XES en conjunt i cadascuna de les empreses i entitats que la formem, alhora que ens fem més visibles per a la societat, batallem per no quedar recloses en la marginalitat ni ser vistes únicament com a fenomen pal·liatiu i/o com a subsector subordinat a l'economia mercantil. Ens construïm i ens reivindicuem com a moviment social que es vol sector econòmic postcapitalista i que es reivindica com a sector públic social.

La XES és un àmbit facilitador d'encontres i enxarxaments i generador d'eines

útils per assolir els seus objectius fundacionals, encara perfectament vigents:

1. Intercanviar informacions, productes, serveis i valors tot desenvolupant projectes d'intercooperació.
2. Difondre la nostra manera alternativa d'entendre l'economia tot consolidant les nostres iniciatives i constituint un nucli econòmic alternatiu.

Eines que volem que siguin útils i que estiguin en evolució contínua per contribuir, també, a construir mercat social: Fira d'economia solidària, balanç social, moneda social ecosol, col·lecció de llibres, presència internacional...

La crisi sistèmica que vivim, que també és social i nacional, ens empeny a continuar experimentant noves formes d'organitzar la societat i l'economia. L'economia social i solidària és una realitat i, al mateix temps, pot ser una valuosa font d'inspiració.

Taller de la XES a la Casa de la Solidaritat de Barcelona el juny de 2010 / XES

Per complir millor aquest paper, ha d'avançar en la seva articulació com a àmbit inclusiu de les molt variades realitats que la practiquen, assolir una massa crítica suficient que li permeti desenvolupar aliances amb altres moviments socials transformadors i erigir-se en una interlocutora potent per promoure i gestionar polítiques socioeconòmiques transformadores.

Com que considerem que una societat millor ha de desenvolupar l'autonomia individual, autogestionar-se econòmicament, autoequilibrar-se ecològicament, autoorganitzar-se per decidir sobre els afers públics i autodeterminar-se nacionalment; pensem que l'economia social i solidària ha de ser una part fonamental d'aquesta nova societat.

La XES ha estat i és una eina molt útil per a la construcció d'aquesta nova societat que ja està naixent.

Conjuntament amb Icaria Editorial, la XES edita una col·lecció de llibres per divulgar les propostes i les experiències de l'economia solidària. *Educar, treballar, emprendre* (Daniel Jover), *Adéu Capitalisme* (Jordi Garcia) i *Economia solidària per a una Catalunya lliure* (Jordi Estivill, Jordi Garcia, Jordi Valls i Jordi Via) són els tres últims títols publicats.

Balanç social: digue'm què mesures i sabré què t'importa

Jordi Ribas Sebastian

Hi ha models empresarials que tenen com a finalitat fer el màxim de diners possible i d'altres que el que volen és cobrir alguna necessitat social i consideren els diners tan sols com un instrument necessari per aconseguir aquella finalitat. Per avaluar el seu rendiment, les empreses del primer tipus, fins ara la majoria, en tenen prou confeccionant un balanç comptable. En canvi, les segones, una minoria en creixement, necessiten complementar aquell balanç amb un altre document que avaluï la seva aportació a la societat, el balanç social.

Podríem dir allò de *Digue'm què mesures i sabré què t'importa*. Una organització que consideri important, posem per cas, l'estalvi energètic, la igualtat entre homes i dones o prestar suport a causes socials ha d'avaluar amb regularitat en quin grau està aconseguint aquests objectius per poder millorar. Una organització respectuosa amb els seus clients o usuaris els ha de permetre conèixer aquestes dades perquè tinguin clar que els seus diners no afavoreixen un negoci sense escrúpols, sinó una empresa socialment responsable, entenent que la responsabilitat social va més enllà del compliment de la legislació vigent.

Des de l'any 2007, la Xarxa d'Economia Solidària (XES) ha elaborat i està promovent el balanç social. Aquest balanç serveix perquè les empreses descriguin i mesurin les aportacions socials, laborals, professionals i ecològiques que han fet al llarg de l'exercici. Mitjançant 28 indicadors, avalua sis grans àmbits que caracteritzen l'actuació de tota organització empresarial: democràcia, igualtat, compromís ambiental, compromís social, qualitat laboral i qualitat professional.

El balanç social permet que cada empresa en particular conegui a fons la pròpia organització, detecti àrees de millora i disposi d'indicadors per avaluar-la. Així mateix, demostra als seus grups d'interès i a la societat en general la seva responsabilitat social, que, a més, pot acreditar incorporant a les seves comunicacions el segell d'haver fet el balanç social que atorga la XES.

Qualsevol empresa pot fer el balanç social, sigui cooperativa (de treball, de consum, de serveis...), societat limitada, persona empresarial autònoma, associació

o fundació del camp social... En aquests moments, ja està oberta la sisena edició de la campanya per confeccionar el balanç social, que enguany correspon a l'exercici 2012. Al final de 2013, amb tots els balanços socials recollits, la XES confeccionarà el Balanç Social Agregat 2012, una mostra del valor afegit que ofereixen les empreses socialment responsables a la societat catalana.

BALANÇ SOCIAL
2012 xes

+INFO:

WEB: www.bsxes.org

BLOC: www.ensenyaelcor.org

Espais de la Fira

[Nau central, zona d'expositors]

1 ELISA GARCIA (1916-1936)
Treballadora de la Fabra i Coats, militant de la UGT i delegada de dones de la secció de Joventut de la cooperativa L'Andreuenca. El juliol de 1936, va marxar amb una columna de la CNT al front d'Aragó, on va morir.

[Concerts i xerrades]

2 MICAELA CHALMETA (1870-1945)
Amb el pseudònim d'Amparo Martí, propagandista del cooperativisme i del socialisme el primer terç del segle xx. Membre de la cooperativa Modelo Siglo xx, va participar en la creació de l'Agrupació Femenina de Propaganda Cooperatista, per encàrrec de la qual va traduir l'opuscle *La cesta de la compra*.

[Biblioteca Can Fabra]

3 REGINA DE LAMO XIMÉNEZ
Pianista, periodista, propagandista, feminista, anarquista, cooperativista, rapsoda. Ponent durant el Primer Congrés Nacional de Cooperatives (1921) i altres congressos. Fundadora del Primer Banco Obrero (València, 1920) i de l'Editorial Cooperativa Obrera i col·laboradora de *Nosotras*.

[Zona de tallers]

4 ANN TWEEDALE
L'única dona que, el 1884, juntament amb 27 homes, va formar la que es considera la primera cooperativa del món a Rochdale, Anglaterra.

[Zona carrusel d'experiències]

5 BALBINA PI (1896-1973)
Obrera tèxtil i anarcosindicalista, va ser una de les primeres a escriure en la premsa cooperativa.

[Plaça]

6 EMPAR COLOMA
Autora del cèlebre discurs durant el Segon Congrés de la Federació de Cooperatives de Catalunya (1934), on s'aprovà el dret de les dones a incorporar-se als llocs de direcció.

[Espai projeccions]

7 ÀNGELA GRAUPERA (1890-1930)
Infermera a la I Guerra Mundial, es va convertir en la primera corresponsal de guerra espanyola. A partir dels anys 20, se li coneix una gran activitat propagandística, tant d'articles com de conferències. Va formar part de l'Agrupació Femenina de Propaganda Cooperativa.

[Bar]

8 JOAN BERNEY (1944-2003)
Sociòleg, fundador de la XES, soci del Gabinet d'Estudis Socials i patró de la Fundació Roca i Galès. El Kasal Okupat de Terrassa porta el seu nom.

[Espai infantil]

9 PEP MANTÉ I SPA (1943-2009)
Advocat laboralista i cofundador del Col·lectiu Ronda. Animador de molts projectes cooperativistes. Ciutadà compromès vitalment i políticament. Incansable lluitador en defensa dels drets de les persones desfavorides.

[Espai xerrades]

10 DAVID SANTACANA I MATA (1947-1997)
Professor mercantil i censor jurat de comptes, en realitat, va ser un pedagog infatigable. Va saber inculcar a moltes persones els valors del cooperativisme i va fer dels castellers el seu símbol.

[Plaça a l'entrada principal]

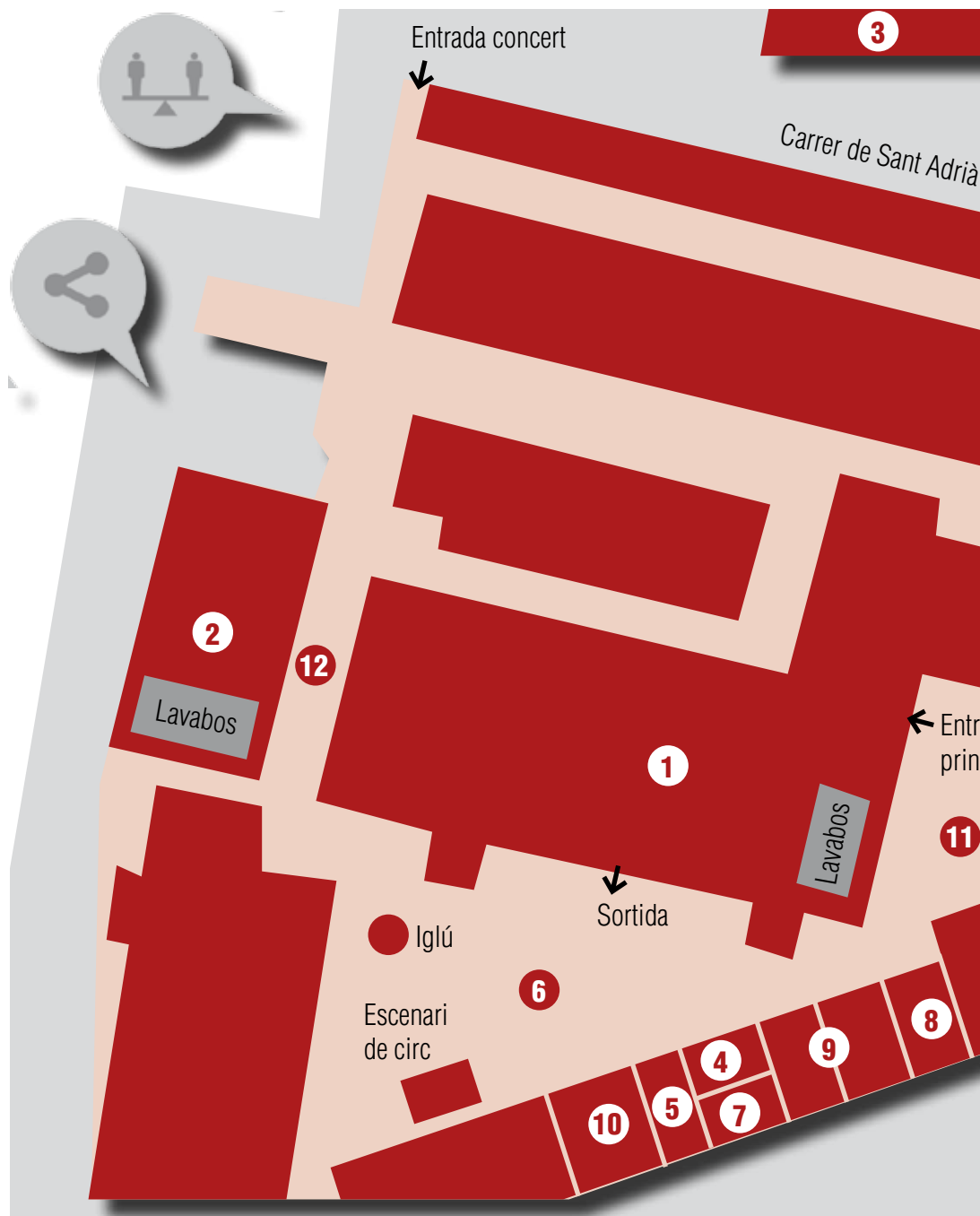
11 JOAN PEIRÓ I BELIS (1887-1942)
Anarcosindicalista, secretari general de la CNT als anys 20 i ministre d'Indústria durant la II República. Treballador del sector del vidre des dels vuit anys, va fundar la cooperativa Cristalleries de Mataró. Va morir afusellat per les autoritats franquistes el 24 de juliol de 1942.

[Carrer]

12 JOSEP CASTAÑO I COLOMER (1931-2000)
Mestre mercantil i fundador de l'editorial Nova Terra. Va ser president de la Fundació Roca i Galès i director general de cooperatives de la Generalitat de Catalunya i, posteriorment, de l'Institut per a la Promoció i la Formació de Cooperatives.

[Carrer]

13 ALBERT PÉREZ BARÓ (1902-1989)
Escriptor, sindicalista de la CNT i col·laborador dels diaris *Solidaridad Obrera* i *El Diluvio*. Durant la guerra civil, va ser cap de negociat de la Conselleria d'Economia de la Generalitat de Catalunya i va tenir un paper important en l'aplicació del decret de col·lectivitzacions. Es va exiliar i, en tornar, va ser un dels capdavanters de la reactivació de les cooperatives.

La primera edició: èxit d'assistència i presentació de l'ecosol

La primera edició de la fira, celebrada el 27 i 28 d'octubre de 2012, va superar totes les previsions, amb una assistència de més de 7.000 persones. En alguns moments, les assistents gairebé omplien els passadissos que separaven els estands de les 114 entitats participants. Durant aquell cap de setmana, el recinte de la Fabra i Coats va acollir una seixantena de xerrades, taules rodones, tallers i concerts.

A l'hora de fer balanç, l'organització destacava "l'èxit quantitatiu, però també qualitatiu de la fira, ja que ha servit de punt de trobada per fer xarxa i ens ha permès visibilitzar-nos davant la ciutadania. A més, ha suposat un nou impuls per l'entusiasme que es respirava i l'optimisme que es desprèn de centenars de projectes presentats i que són un oasi d'esperança que es basa en realitats existents en economia real".

D'altra banda, es va introduir de forma oficial l'ecosol com a moneda social alternativa. L'ecosol va despertar més curiositat entre les persones que assistien a la fira i alguns mitjans de comunicació que van cobrir l'esdeveniment. En total, es van canviar més de 17.000 ecosols. L'ecosol era l'única moneda vàlida dins del recinte de la fira.

En resum, no seria agosarat afirmar que la primera edició de la fira va marcar un abans i un després en la història de l'economia solidària catalana. Els reptes organitzatius i logístics van implicar la celebració d'aquestes característiques gràcies a l'empenta i la capacitat d'organització de les persones que hi van col·laborar.

Biblioteca de Can Fabra

El mapa de la Fira

Les fires germinen arreu de l'Estat

L'economia solidària, amb totes les seves diferents expressions i especificitats, és una realitat arrelada als cinc continents. A l'Amèrica Llatina, les fires tenen una llarga tradició i s'han convertit en espais de comerç, però també de reunió, companyonia i formació. Amb aquest mateix esperit i sota el lema *Cooperar per transformar*, Madrid va acollir, els dies 1 i 2 de juny d'enguany, la I Fira d'Economia Solidària, promoguda per la Red de Economía Alternativa y Solidaria de Madrid (REAS) i el Mercado de Economía Social (MES). Hi van participar 131 empreses i organitzacions socials, amb dues exposicions i tres activitats simultànies gairebé permanentment, incloent-hi quatre activitats infantils el cap de setmana, així com un centre de mitjans. L'organització calcula que prop d'un miler de persones van accedir al recinte de l'antic escorxador, on van consumir per valor de 40.000 *boniatos*, l'equivalent madrileny de l'ecosol. Partint d'aquest primer referent engrescador, s'espera que la trobada tindrà continuïtat els propers anys.

Però Madrid no és l'únic punt de l'Estat que està fent xarxa per impulsar l'economia solidària. El 8 de juny, Saragossa va acollir la quarta edició del Mercat Social d'Aragó, mentre que, a Pamplona, REAS Navarra va fer un salt endavant per organitzar la I Fira d'Economia Solidària (14 i 15 de juny). Experiències semblants han tingut lloc a Extremadura, Bilbao i la Rioja.

Programa FESC 2013

19 D'OCTUBRE
Ruta històrica per les cooperatives de Sant Andreu (C. Segre, 24-32, 11h.
 Davant de Can Fabra)

26 D'OCTUBRE
Cercapoble amb els Diables de Sant Andreu (Inici: Pl. Joan Peiró, 10h)
Inauguració de la Fira
 (Espai Micaela Chalmeta, 10:30h)

TAULES RODONES

DISSABTE 26
 (11h) Espai Micaela Chalmeta

Alternatives a la crisi capitalista

Amb Miren Etxezarreta, Jordi Pigem, Jordi Garcia, Joan Subirats, Cristina Carrasco i Marina Garcés.

(16h) Espai Micaela Chalmeta

Propostes de l'economia solidària per a una Catalunya lliure

A partir del llibre *Economia solidària per a una Catalunya lliure*. Amb Jordi Via i Jordi Estivill (autors del llibre).

DIUMENGE 27

(11h) Espai Micaela Chalmeta

Moviments ciutadans

Amb Desbanka, Ada Colau (PAH), Itziar González (Parlament Ciutadà), Confavc, Felipe López Aranguren (iaioflauta i Assemblea Indignada de Sant Andreu).

CICLE CONSTRUÏM EL MERCAT SOCIAL

DISSABTE 26

(13h) Espai Regina de Lamo

Cures i mercat social

Amb Sandra Ezquerria (Economista feminista), Joana G. Grenzner, Sílvia Alberich i Elba S. Mansilla (responsables de la investigació *Femení i plural: les*

dones a l'economia cooperativa), Jordi Vinadé (COS) i IACTA.

(16h) Espai Regina de Lamo

Hi ha una gestió pròpia de l'economia solidària?

Amb Esther Vidal (Hobest), Xavier Gallofré (GEDI), Som Energia i Fil a l'Agulla.

(17.45h) Espai Regina de Lamo

Possibilitats, a Catalunya, de consumir tenint en compte qui produeix

Amb la Repera, Intermón, Coordinadora Estatal de Comerç Just, Quèviure i Verntallat.

(19.30h) Espai Regina de Lamo

Límits i potencialitats del consum responsable en la construcció del mercat social

Amb Toni Lodeira, Xavi Montagut, Joana Conill, Álvaro Porro i Ruben Suriñach.

DIUMENGE 27

(10.30h) Espai Regina de Lamo

Finances ètiques i solidàries

Amb Coop57, Fiare, Oikocrèdit i Fets.

(12.30h) Espai Regina de Lamo

Recuperem la sobirania popular sobre la moneda

Amb Jordi Carbó (ecosol), Susana Martín (eurocat) i Ton Dalmau (turuta).

XERRADES (Espai David Santacana)

DISSABTE 26 (matí)

1. Territorialització de l'ESS

Amb Regis Quartier (Perpinyà), Cooperasec i RELV (Cantàbria)

2. Sindicalisme, moviments ciutadans i ESS

Amb la IAC

3. Alternatives i periodisme.

El futur dels mitjans és cooperatiu?

Amb *Alternativas Económicas*, *La Marea*, *La Directa* i *Merche Negro*

4. Patrocini social de la cultura

Coord.: Ateneu Popular de 9 Barris

DIUMENGE 27 (matí)

1. La dimensió internacional de l'ESS

Coordinació: Jordi Estivill

2. La causa humana

Coordinació: Patrick Viveret

> CARRUSEL D'EXPERIÈNCIES

(Espai Balbina Pi)

> TALLERS

(Espai Ann Tweedale)

> EXPOSICIONS

Construeix cooperativa (FCTC)

Mèmorria històrica (FCTC)

Coordinadora Estatal de Comerç Just

15 anys creant circ (Ateneu popular de 9 Barris)

Suma't al Mercat Ecosol!

Comissió de Moneda Social de la XES

Tenim pocs paperets rectangulars, d'aquests on es veu el mapa d'Europa en diferents colors, però, en canvi, sí que sabem fer, com a persones i com a empreses, coses útils per als altres. Davant aquesta situació, de quina manera estem reaccionant fins ara? Doncs, com que cada vegada tenim menys bitllets d'aquests amb què acostumàvem a comprar-nos i vendre'ns coses, deixem d'intercanviar i acabem sense poder pagar la hipoteca ni el menjar i ens desesperem.

Des de la XES, estem intentant aconseguir que les persones i les empreses productores de l'economia solidària reaccionem d'una altra manera. De quina? Doncs, construint un cercle de confiança entre totes i reemplaçant aquells paperets, de vegades per uns altres on es pot llegir *Per una economia democràtica, solidària i sostenible* i, d'altres i sobretot, per anotacions en comptes electrònics que registrin les compravendes i els saldos entre elles. Dit d'una altra manera: substituint els euros per ecosols.

D'ençà de la Fira d'Economia Solidària de l'any passat, la XES està creant una comunitat d'empreses i persones vinculades a l'economia solidària catalana que volen utilitzar una moneda pròpia, l'ecosol, per als seus intercanvis econòmics. Fins ara, aquest procés, inevitablement lent, ha passat per tres fases: l'ús de l'ecosol a la primera edició de la fira (un ús que es repetirà enguany), la campanya de Na-

Com altres monedes socials i comunitàries, l'ecosol constitueix un intent per recuperar la sobirania ciutadana sobre l'emissió de diner

dal *Regala ecosols* i la iniciativa per finançar el Mercat Ecosol via micromecenatge, *Ecosolidaritzat*, una campanya que tot just ha acabat i que ha estat un èxit.

El Mercat Ecosol vol ser una comunitat de crèdit mutu i de consum responsable formada per persones i empreses productores i consumidores de l'economia solidària on, per un cantó, les productores (cooperatives, associacions, professionals socialment responsables...) intercanviïn

béns i serveis mitjançant un sistema de crèdit mutu multilateral i regulat i, per l'altre, les persones consumidores accedeixin als béns i els serveis de les productores en ecosols i amb un poder de compra un 10% superior (quan canvien euros per ecosols, reben un 10% més d'ecosols).

L'ecosol, doncs, neix com una eina per activar els intercanvis dins l'economia solidària. A diferència de la moneda oficial, amb l'ecosol no es pot especular i tampoc genera interessos. Com altres monedes socials i comunitàries, constitueix un intent per recuperar la sobirania ciutadana sobre l'emissió de diner, avui en mans dels bancs.

Durant les properes setmanes, arrenca la quarta i decisiva fase del projecte: tancar acords amb el màxim nombre possible de cooperatives, associacions i persones productores socialment responsables perquè es donin d'alta al Mercat Ecosol. Si

s'aconsegueix, l'economia solidària catalana farà un pas de gegant, en la mesura que estarem més a prop de conformar un mercat social alternatiu al capitalista. Però també serà important per al dia a dia de cadascuna de les entitats i professionals que hi vulguin participar. Les empreses i les persones productores que formin part del Mercat Ecosol augmentaran les vendes i fidelitzaran més fàcilment la clientela, tindran accés a crèdit comercial sense interessos i disposaran de més liquiditat.

La creació del Mercat Ecosol entra, doncs, en una fase decisiva; de ben segur que aquesta segona edició de la fira donarà a l'ecosol la darrera empenta que necessita, però és clau que les properes setmanes hi hagi moltes altes al Mercat Ecosol perquè el 26 i 27 d'octubre puguem celebrar com cal la seva posada en marxa.

+INFO:

www.mercatecosol.cat
mercatecosol@xes.cat

Comercialització justa: consumir tenint en compte qui produeix

Anna Fernández

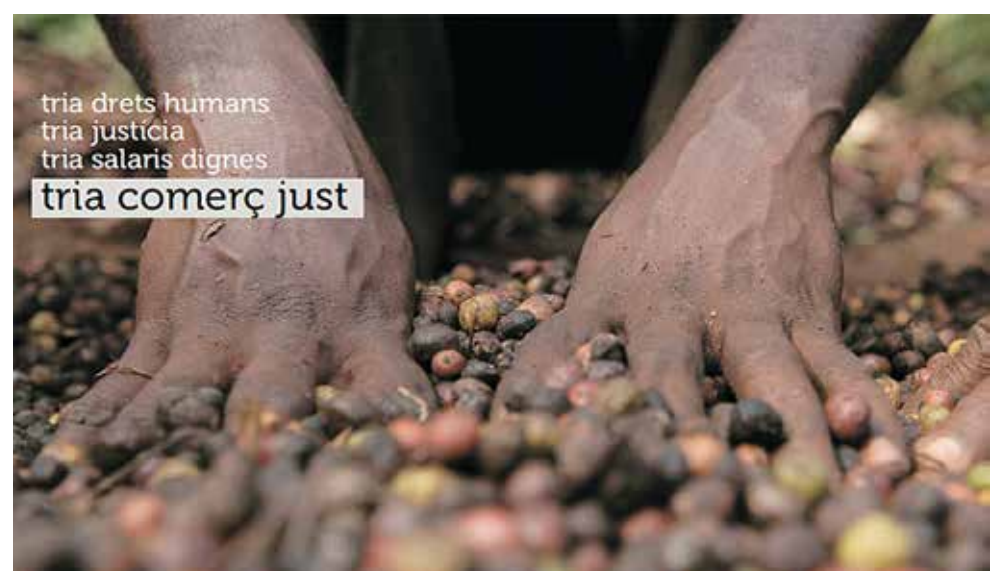
Des de fa unes dècades, se'ns està tractant més com a públic consumidor que com a ciutadania. Tenir en compte que el consum va lligat a la producció, però no per al creixement infinit, sinó per construir una societat més equitativa on totes les parts que entren en joc en un intercanvi hi surtin guanyant, ens confereix un poder important a l'hora de consumir.

La comercialització justa és un moviment que proposa un tipus de comerç sensiblement diferent del model predominant i afegeix valors ètics, ecològics,

socials i de gènere per davant dels criteris únicament econòmics. Promou relacions comercials basades en el diàleg, la transparència i el respecte establint un *contracte social* entre consumidores i productores que posa per davant les persones i el desenvolupament sostenible.

Parlem de comerç just en els intercanvis on qui produeix rep un preu digne, ja sigui del Sud o del mateix territori.

Així doncs, no només són experiències de comercialització justa les botigues de comerç just que ens ofereixen productes com el cafè, el sucre o el cacau amb la garantia que les cooperatives productores del Sud reben un preu mínim pel seu treball. També ho són la venda directa de les

cooperatives de producció locals sense intermediació, que potencien els circuits curts; o les cooperatives de consum, que agrupen persones que volen autogestionar el seu consum amb productores amb les quals acorden els preus i els mecanismes de funcionament del grup.

El comerç just persegueix facilitar l'accés al mercat dels petits productors i productores, tot potenciant les seves capacitats, així

com sensibilitzar les persones consumidores i promoure la incidència política.

Actualment, el comerç just afronta diversos reptes, com l'augment de vendes a les grans superfícies en detriment de la venda al detall o un marc legal que no afavoreix la petita producció. La millora de la coordinació entre les xarxes de petits productors i productores i les persones que consumim és clau per enfortir el moviment.

Entitats de la FESC

A+4 www.amas4.com [serveis]
 Abacus www.abacus.coop [educar-nos]
 Adàrtia-Teràpies Naturals, SCCL www.adartia.coop [cuidar-nos]
 Addere, SCCL www.addere.net [serveis]
 Albera, SCCL www.albera.coop [educar-nos]
 Altermercat, SCCL www.altermercat.cat [alimentar-nos]
 Alternativa 3 www.alternativa3.com [alimentar-nos]
 Alternatives Econòmiques www.alternativaseconomicas.coop [comunicar-nos]
 Alternatives pel Bé Comú.coop alternativesbecomucoop.wordpress.com [reculturar-nos]
 Amics d'Ak Benn www.akbenn.webs.com [educar-nos]
 Andròmines www.andromines.net [cuidar-nos]
 Aposta, SCCL www.aposta.coop [educar-nos]
 Aprise Catalunya EI, SLL www.aprise.cat [serveis]
 Arç CdA, SCCL www.arccoop.coop [serveis]
 Arç IE, SCCL www.arccoop.cat [habitar]
 Arriant, SCCL www.arriant.org [educar-nos]
 Art Integrat Empresa d'Inserció www.artintegrat.org [serveis]
 Articultura de la terra, COOPV www.bodegaartesana.com [alimentar-nos]
 Artijoc www.artijoc.com [educar-nos]
 Asescat www.asescat.com [serveis]
 Associació Ecolab Can Nova www.cannova.net [habitar]
 Associació Alba www.aalba.cat [alimentar-nos]
 Associació CAF, Comunitats Autofinançades www.winkomun.org [finançar-nos]
 Associació Campdelasort www.campdelasort.cat [alimentar-nos]
 Associació Clúster Créixer www.creixer.cat [serveis]
 Associació Cultural el Raval-el Lokal www.ellokal.org [reculturar-nos]
 Associació El Borró per al consum responsable i ecològic elborro.blogspot.com.es [alimentar-nos]
 Associació Fiare Catalunya www.projectefiare.cat [finançar-nos]
 Associació Imagina www.associacioimagina.org [comunicar-nos]
 Associació Noves Propostes - La Ciranda laciranda.wordpress.com/ [serveis]
 Associació Obrador Xisqueta www.obradorxisqueta.cat [vestir-nos]
 Associació Oikocrèdit Catalunya www.oikocredit.cat [finançar-nos]
 Associació pel Desenvolupament dels Bancs de Temps www.adbdt.org [finançar-nos]
 Attac Catalunya www.attac-catalunya.cat [educar-nos]
 Azimut 360, SCCL www.azimut360.coop [habitar]
 Barcelona, SCCL www.barcelona.com [educar-nos]
 Barnaciber, SCCL www.barnaciber.net [serveis]
 Bee Honey www.bee-honey.org [alimentar-nos]
 Biciclot, SCCL www.biciclot.net [reculturar-nos]
 Bidó de Nou Barris www.ateneu9b.net [reculturar-nos]
 Boira editorial www.boiraeditorial.com [educar-nos]
 Bonobo www.bcommunity.es [serveis]
 By my eco www.bymyeco.com [educar-nos]
 Calala Fondo de Mujeres www.calala.org [reculturar-nos]
 Calidoscoop, SCCL www.calidoscoop.coop [serveis]
 Can Cet, Centre d'inserció sociolaboral www.cancet.org [serveis]
 Casal www.casalitos.org [educar-nos]
 Celobert Cooperativa, SCCL www.celobert.coop [habitar]
 Centre de Recerca i Informació en Consum (CRIC) www.opcions.org [comunicar-nos]
 Cervesa Artesana Badalona, SCCL www.dimonibadalona.cat [alimentar-nos]
 Cevagraf, SCCL www.cevagraf.coop [comunicar-nos]
 Clara Mallart www.claramallart.cat [vestir-nos]
 Claraboia Audiovisual, SCCL www.claraboia.coop [comunicar-nos]
 Col·lectiu Ronda, SCCL www.cronda.com [serveis]
 Compracoop-Cultura21 www.compracoop.com/botiga [habitar]
 Confavc www.confavc.cat [habitatge]
 Consell d'Associacions de Barcelona www.cab.cat [reculturar-nos]
 Consultoria Coop de mà, SCCL www.coopdema.cat [serveis]
 Contrabandos (El Tinter, SAL) www.eltinter.com [comunicar-nos]
 Coop57, SCCL www.coop57.coop [finançar-nos]
 CooperaSec cooperasec.wordpress.com [comunicar-nos]
 Cooperativa de consum de La Sagrera 30 panxes

30panxes.wordpress.com [alimentar-nos]
 Cooperativa de consum ecològic El Llevat de Nou Barris www.llevat.org [alimentar-nos]
 Cooperativa Germinal coopgerminal.coop [alimentar-nos]
 Cooperativa Integral Catalana cooperativa.cat [finançar-nos]
 Cooperativa MásPúblico www.lamarea.com [comunicar-nos]
 Coordinadora Estatal de Comercio Justo www.comerciojusto.org [educar-nos]
 Cordada www.cordada.org [divertir-nos]
 Cos Cooperació i salut, SCCL www.cos.coop [cuidar-nos]
 Creant, SCCL www.creant.org [serveis]
 Cultural Rocaguinarda, SCCL www.rocaguinarda.org [reculturar-nos]
 Desenvolupament comunitari www.fdc.cat [serveis]
 La Directa www.directa.cat [comunicar-nos]
 Diva 2001 www.clubdivahogar.com [habitar]
 La Fera Ferotge, SCCL www.laferotge.cat [educar-nos]
 La repera repera.wordpress.com [alimentar-nos]
 Dolça revolució Barcelona www.dolcarevolucio.cat [cuidar-nos]
 Dones solidàries Pa'lante cooperativapalante.wordpress.com [serveis]
 Eco-Reciclat www.ecoreciclat.info [serveis]
 Eco-nens www.eco-nens.com [vestir-nos]

Economistes sense fronteres msagarra@economistes.com [serveis]
 Ecos, SCCL (Grup Cooperatiu) www.grupecos.coop [serveis]
 Eduxarxa eduxarxa.wordpress.com [educar-nos]
 El foli verd, SCCL www.foliverd.com [comunicar-nos]
 El Risell www.elrisell.cat [serveis]
 El Timbal, Centre de Formació i Creació Artística, SCCL www.escolateatre.com [educar-nos]
 Els Caus - Turisme responsable www.elscausedemura.coop [divertir-nos]
 Enllaç, comunicació integral www.cooperativaenllaç.cat [comunicar-nos]
 Ets, SCCL www.ets.coop [serveis]
 Exlibris, SCCL www.exlibris.coop [comunicar-nos]
 Federació de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de Catalunya cooperativesdeconsum@fccuc.coo [serveis]
 Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya www.cooperativest treball.coop [serveis]
 Fent País, SCCL www.fentpais.cat [divertir-nos]
 Fets www.fets.org [finançar-nos]
 Fil a l'Agulla, SCCL www.filalagulla.org [educar-nos]
 Font de Vida (Cevagraf, SCCL) www.cevagraf.coop [alimentar-nos]
 Formatge ecològic de Puigcerver www.ecologicdepuigcerver.com [alimentar-nos]
 Frescooop, SCCL www.mengembages.coop [alimentar-nos]
 Fundació Ared - Salta, Empresa d'inserció www.fundacioared.org [educar-nos]

Fundació Clariana www.clariana.org [educar-nos]
 Fundació Cooperadors de Mataró www.cooperadorsdemataro.coop [serveis]
 Fundació Els Tres Turons www.els3turons.org [cuidar-nos]
 Fundació Engrunes www.engrunes.org [habitar]
 Fundació La Granja www.fundaciolagranja.com [educar-nos]
 Fundació La Roda www.fundaciolaroda.cat [serveis]
 Fundació Roca i Galès www.rocagales.cat [comunicar-nos]
 Fundació Seira www.fundaciouseira.coop [finançar-nos]
 Gats www.gats.cat [reculturar-nos]
 Gestió Veïnal www.confavc.org [serveis]
 Gestión Integral, SCCL www.affectio.es [serveis]
 Granja Escola l'Auró www.granjaescolalauro.org [cuidar-nos]
 Grup Cooperatiu TEB www.teb.org [alimentar-nos]
 Grup Impulsor Parlament Ciutadà www.parlamentciutada.cat [reculturar-nos]
 Hobest, SCCL www.hobest.cat [serveis]
 IAC www.iac.cat [comunicar-nos]
 IACTA Sociojurídica, SCCLP www.iacta.coop [serveis]
 Icaria editorial, SA www.icariaeditorial.com [reculturar-nos]
 IGOP-UAB igop.uab.cat [educar-nos]
 Innovació i Economia Social a la Mediterrània (iesMed), SCEL www.iesmed.eu [serveis]
 Intermón Oxfam www.intermonoxfam.org [alimentar-nos]
 Koitton Club koittonclub.blogspot.com [reculturar-nos]
 La Ciutat Invisible, SCCL laciutatinvisible.coop [reculturar-nos]
 La Tavella www.latavella.cat [alimentar-nos]
 Labcoop, SCCL www.labcoop.coop [serveis]
 Lacol www.lacol.org [habitar]
 L'Apòstrof, SCCL www.apostrof.coop [comunicar-nos]
 L'Economat Social, SCCL leconomatsocialcoop.wordpress.com [alimentar-nos]
 L'Eina, SCCL www.einacooperativa.coop [cuidar-nos]
 L'Olivera, SCCL www.olivera.org [alimentar-nos]
 Microfides, fundación microfinanzas y desarrollo www.microfides.com [finançar-nos]
 Missatgers Trèvol www.trevol.com [serveis]
 Mol-Matric, SCCL www.molmatric.coop [serveis]
 Musicop, SCCL www.musicop.cat [educar-nos]
 Mútua Sinera www.sinera.cat [serveis]
 Nova - Centre per a la Innovació Social www.nova.cat [serveis]
 Nusos, Activitats Científiques i Culturals, SCCL www.nusos.net [educar-nos]
 Observatori Sociodemogràfic de les Terres de Lleida ditero373@gmail.com [educar-nos]
 Observatori DESC www.observatoridesc.org [habitatge]
 Oinarri, Sgr www.oinarri.es [finançar-nos]
 Passarvia ei www.passarvia.cat [serveis]
 Potlatch www.potlatch.es [finançar-nos]
 Quèviure www.queviure.coop [alimentar-nos]
 REAS www.economiasolidaria.org
 Sectorial Economia Social i Tercer Sector ANC www.assemblea.cat [drets]
 Sepra, SCCL www.sepra.cat [serveis]
 Serveis a les persones Encís, SCCL www.encis.coop [educar-nos]
 SETEM Catalunya www.setem.cat [conèixer]
 SMartib www.smart-ib.org [reculturar-nos]
 Social Car www.socialcar.com [finançar-nos]
 Sodepaz www.sodepaz.org [alimentar-nos]
 Som Comunicació mercebotella@gmail.com [comunicar-nos]
 Som Energia, SCCL www.somenergia.coop [serveis]
 Som lo que sembrem www.somloquesembrem.org [cuidar-nos]
 SostreCívica, SCCL www.sostrecivic.org [habitatge]
 Tàndem Social, SCCL www.tandemsocial.com [serveis]
 Tarpuna, SCCL www.tarpunacoop.org [alimentar-nos]
 TAT-Espais per a la cultura www.tatespais.com [reculturar-nos]
 Taula d'Economia Social i Solidària del Districte de Sant Andreu [en construcció]
 Teixidors, SCCL www.teixidors.com [vestir-nos]
 Tigre de Paper edicions www.tigredepaper.cat [reculturar-nos]
 Trocandreu www.intercanvis.net [serveis]
 Uni.Co, SCCL, Unió de Cooperatives www.unico.cat [habitar]
 Verdallar www.verdallar.es [cuidar-nos]
 Xarxa Economia Solidària del Barcelonès Nord ara-santacoloma.com [finançar-nos]
 Xarxa Gedi, SCCL www.xarxagedi.coop [serveis]

HORARIS DELS EXPOSITORS (Nau Elisa Garcia)

Dissabte 26: de 10 a 21h

Diumenge 27: de 10 a 15h Després, hi haurà un dinar (Espai Micaela Chalmeta)

Concert 10è aniversari de la XES

Amb Ai Ai Ai (rumba) i Pirat's Sound

Sistema (Sound sistema de reggae i rap)

Amb la col·laboració de Propaganda pel Fet

(Dissabte 26 a l'Espai Micaela Chalmeta, 22 h)

A MÉS...

- Activitats de **circ** amb l'Ateneu Popular de 9 Barris
- Tallers amb els **jocs cooperatius** d'Artijoc, Arki Zoom (construcció d'una ciutat de cartó) i Ausatel Robòtica. Tallers de **Fotokids** amb un concurs de fotografia, Globusflèxia i jocs de cartes per a gent adulta.
- Taller de **Pedaletric** (cooperativa Azimut)
- Durant la fira podreu adquirir una **cervesa especial**: ecològica, artesana i cooperativa (elaborada per La Lluna)

Com arribar-hi

Fàbrica de Creació Fabra i Coats
Carrer Sant Adrià, 20 - 08030 Barcelona

11, 40 Segre - San Adrià (parada 1338)
11, 40 Segre - Parellada (parada 3283)
40, 73 Segre - Pl. Can Fabra (parada 127)
126 Pl. Can Fabra (parada 2488)

Sant Andreu (L1)

Sant Andreu Comtal

c. Sant Adrià, 2-8 (estació 257)

Organitza:

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

